

คู่มือ

การดำเนินงาน สำหรับเจ้าหน้าที่

โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุก
แก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดี ปี 2563

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

	หน้า
โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดี ปี 2563	1
แนวทางการดำเนินงานของ สพข./สพด.	6
● วิเคราะห์ข้อมูล/กำหนดเป้าหมาย/มอบหมายงาน	6
● ประชาสัมพันธ์/สร้างการรับรู้ความเข้าใจ	8
● การบริการ ติดตามการใช้ประโยชน์ ให้คำแนะนำการจัดการดิน และ บันทึกข้อมูลผู้ถือบัตร	9
● สนับสนุนกิจกรรม/ปัจจัยการผลิต/สิทธิประโยชน์	26
● การพัฒนาเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีต้นแบบ	27
● ประเมินผล	
แผนปฏิบัติงาน (Roadmap)	31

โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลง ผ่านบัตรดินดี ปี 2563

โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดี เป็นโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องมาจากโครงการบัตรดินดี (ID Din Dee) เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ในปี 2562 ซึ่งในปัจจุบัน มีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า 100,000 ราย ในพื้นที่ 77 จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งกรมฯ ได้ติดตามดูแลและให้คำแนะนำในการจัดการดินแก่เกษตรกรในโครงการอย่างต่อเนื่องในเชิงบูรณาการ โดยบัตรดินดี เป็นเสมือนประตูเชื่อมโยงไปสู่การขอรับบริการด้านการจัดการดิน เกษตรกรสามารถรับบริการข้อมูลสารสนเทศผ่านบัตรดินดี ซึ่งเป็นช่องทางที่เกษตรกรจะได้รับความรู้ต่างๆ และสามารถหาคำตอบในการแก้ไขปัญหาดินได้อย่างรวดเร็ว เป็นการอำนวยความสะดวกและเพิ่มช่องทางการสืบค้นเพื่อตอบสนองปัญหาและความต้องการของเกษตรกรให้ครอบคลุมและตรงกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงรายบุคคลมากยิ่งขึ้น

เกษตรกรที่ได้รับองค์ความรู้ด้านการจัดการดิน และได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็วและตรงจุด จะสามารถใช้ที่ดินได้ตรงตามศักยภาพ มีวิธีการแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการดินของตนเองได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด นำมาซึ่งการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และสร้างรายได้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นการยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกร สร้างความเข้มแข็ง และเกิดการรวมกลุ่มเพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านดินสู่เกษตรกรอื่นๆ ต่อไป

โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดี มีการดำเนินงานที่ประกอบด้วย การพัฒนาระบบผู้ถือบัตรดินดี และการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลต่างๆ เพื่อวางแผนการใช้ที่ดินสำหรับเกษตรกรรายแปลง การพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ และการสนับสนุนเกษตรกรแบบมีส่วนร่วมในการดูแล และจัดการดินระดับพื้นที่ โดยการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรผ่านบัตรดินดี เพื่อให้เกษตรกรสามารถจัดการดินได้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เกษตรกรเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากคลังข้อมูลดินผ่านบัตรดินดี มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ผ่านเครือข่ายผู้ถือบัตรดินดี รวมถึงการลงพื้นที่ติดตามการใช้ประโยชน์ ให้คำแนะนำการจัดการดินอย่างต่อเนื่อง ยังผลให้ทรัพยากรดินในพื้นที่เกษตรกรเฉพาะรายได้รับการปรับปรุงฟื้นฟูให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น ความอุดมสมบูรณ์ของดินเพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง ผลผลิตเพิ่มขึ้น และเกษตรกรมีความพึงพอใจในการให้บริการของภาครัฐ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรที่ได้รับบัตรสามารถนำความรู้จากการใช้บัตรไปพัฒนาที่ดินของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งนำไปสู่การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และทรัพยากรดินได้รับการฟื้นฟูให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น
2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเข้าถึงการให้บริการของกรมฯ ผ่านระบบสารสนเทศและหน่วยบริการให้คำแนะนำการจัดการดินเคลื่อนที่

เป้าหมายการดำเนินการ

1. เกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีอย่างน้อยร้อยละ 60 ในพื้นที่ 77 จังหวัดทั่วประเทศ ได้รับความรู้คำแนะนำการใช้บัตรและเข้าถึงข้อมูลผ่านบัตรดินดี และพื้นที่เกษตรกรกรมได้รับการพัฒนาโดยใช้องค์ความรู้จากบัตรดินดี
2. ข้อมูลเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีในระบบออนไลน์มีความครบถ้วนสมบูรณ์ คลังข้อมูลสารสนเทศเข้าถึงได้ง่าย และผู้ใช้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
3. พัฒนาเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีต้นแบบ

ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการต่อเนื่องจากโครงการบัตรดินดี (ID Din Dee) เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ปี 2562 โดยเริ่มดำเนินการเดือนมกราคม-กันยายน 2563

หน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ

- กอง/สำนักฯ ส่วนกลาง ได้แก่ สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กองวิจัยและพัฒนาการจัดการดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กองเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินเฉพาะกิจ และกองแผนงาน
- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1-12 สถานีพัฒนาที่ดินทั้ง 77 จังหวัด ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตัวชี้วัด

ตามกรอบแนวทางการประเมินผลตามตัวชี้วัดโครงการสำคัญตามนโยบายของกรมฯ สำหรับการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ระดับสำนัก/กอง ด้านผลสัมฤทธิ์ของงาน รอบการประเมินที่ 1 และ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมพัฒนาที่ดิน ดังนี้

ตัวชี้วัดรอบที่ 1 ร้อยละของเกษตรกรที่มีการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากบัตรดินดี

ตัวชี้วัดรอบที่ 2 ร้อยละของเกษตรกรที่สามารถนำข้อมูลจากบัตรดินดีไปใช้พัฒนาในพื้นที่เกษตรกรรมของตนได้

วิธีการวัด ประเมินผลโดยการสำรวจและสัมภาษณ์เกษตรกรที่ได้รับบัตรดินดี (ในปี 2562)

เกณฑ์การประเมินผลตามตัวชี้วัดโครงการบัตรดินดี ของ สพด. / สพข.1-12

โครงการสำคัญของกรมฯ	รอบการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		1	2	3	4	5
บัตรดินดี						
F5_1 ร้อยละของเกษตรกรที่มีการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากบัตรดินดี	1	เกษตรกรที่ได้รับบัตรดินดีมีการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากบัตรดินดี (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60)	เกษตรกรที่ได้รับบัตรดินดีมีการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากบัตรดินดี (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 65)	เกษตรกรที่ได้รับบัตรดินดีมีการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากบัตรดินดี (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70)	เกษตรกรที่ได้รับบัตรดินดีมีการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากบัตรดินดี (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75)	เกษตรกรที่ได้รับบัตรดินดีมีการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากบัตรดินดี (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80)
F5_2 ร้อยละของเกษตรกรที่สามารถนำข้อมูลจากบัตรดินดีไปใช้พัฒนาในพื้นที่เกษตรกรรมของตนได้	2	เกษตรกรสามารถนำข้อมูลจากบัตรดินดีไปใช้พัฒนาในพื้นที่เกษตรกรรมของตนได้ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10)	เกษตรกรสามารถนำข้อมูลจากบัตรดินดีไปใช้พัฒนาในพื้นที่เกษตรกรรมของตนได้ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20)	เกษตรกรสามารถนำข้อมูลจากบัตรดินดีไปใช้พัฒนาในพื้นที่เกษตรกรรมของตนได้ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30)	เกษตรกรสามารถนำข้อมูลจากบัตรดินดีไปใช้พัฒนาในพื้นที่เกษตรกรรมของตนได้ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40)	เกษตรกรสามารถนำข้อมูลจากบัตรดินดีไปใช้พัฒนาในพื้นที่เกษตรกรรมของตนได้ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50)

หมายเหตุ : วัดผลจากกิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณประจำปี 2562

เกณฑ์การประเมินผลตามตัวชี้วัดโครงการบัตรดินดี ของหน่วยงานส่วนกลาง

โครงการสำคัญของกรมฯ	รอบการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		1	2	3	4	5
บัตรดินดี						
F5_1 ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน	1	ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน ร้อยละ 80-89.99	ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน ร้อยละ 90-99.99	ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน ร้อยละ 100	ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน ร้อยละ 100 และมีรายงานผลการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน ร้อยละ 100 และรายงานผลการดำเนินงานตามกำหนดเวลา
F5_2 ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน	2	ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน ร้อยละ 80-89.99	ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน ร้อยละ 90-99.99	ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน ร้อยละ 100	ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน ร้อยละ 100 และมีรายงานผลการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน ร้อยละ 100 และรายงานผลการดำเนินงานตามกำหนดเวลา

หมายเหตุ : ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน หมายถึง ผลการดำเนินงานที่เสร็จสิ้นตามแผนที่แต่ละหน่วยงานกำหนดเป้าหมายไว้ในแต่ละรอบการประเมิน (แผน 6 เดือน)

แนวทางและวิธีการดำเนินโครงการ

1. วางแผนการจัดการข้อมูลเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดี/จัดทำคู่มือ/กำหนดเป้าหมาย/ประชาสัมพันธ์
2. พัฒนาระบบผู้ถือบัตรดินดี และการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลต่างๆ เพื่อวางแผนการใช้ที่ดินสำหรับเกษตรกรรายแปลง
3. สนับสนุนการดำเนินการตามรูปแบบกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกรผู้ถือบัตร
4. ลงพื้นที่ติดตามการใช้ประโยชน์ ให้คำแนะนำการจัดการดินอย่างต่อเนื่อง และบันทึกข้อมูล
5. การพัฒนาเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีต้นแบบ
6. ติดตามและประเมินผลโครงการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรสามารถจัดการดินและปุ๋ยได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม และทันต่อฤดูกาลเพาะปลูก โดยเข้าถึงข้อมูลองค์ความรู้และการให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว
2. ที่ดินของเกษตรกรถูกใช้ได้ตรงตามศักยภาพของดิน อันจะช่วยลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่ความยั่งยืนในการใช้ทรัพยากรดิน และส่งผลดีต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
3. หน่วยงานเกิดการบูรณาการร่วมกัน ข้อมูลที่จัดเก็บในรูปแบบดิจิทัลสามารถเรียกใช้มาสนับสนุนการทำงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน และประหยัดงบประมาณ
4. ทรัพยากรดินในพื้นที่เกษตรกรถูกใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม ได้รับการปรับปรุงและพัฒนาให้คงความอุดมสมบูรณ์ได้อย่างยั่งยืน
5. เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากเครือข่ายเกษตรกรสู่กรม เป็นแนวทางการปรับปรุงเทคโนโลยีและนวัตกรรมการพัฒนาที่ดินที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

แนวทางการดำเนินงานของ สพข./สพด.

1. วิเคราะห์ข้อมูล/กำหนดเป้าหมาย/มอบหมายงาน

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลผู้ถือบัตรดินดี และกำหนดจำนวนเกษตรกรเป้าหมาย

การดำเนินงานในปี 2563 กรมฯ ได้มุ่งเน้นการติดตามดูแลและให้คำแนะนำในการจัดการดินแก่เกษตรกรในโครงการอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีอย่างน้อยร้อยละ 60 ในพื้นที่ 77 จังหวัดทั่วประเทศ ได้รับความรู้ คำแนะนำการใช้บัตรและเข้าถึงข้อมูลผ่านบัตรดินดี และพื้นที่เกษตรกรได้รับการพัฒนาโดยใช้องค์ความรู้จากบัตรดินดี และสอดคล้องกับการประเมินตัวชี้วัดของกรมฯ ด้านผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยจำนวนเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีเป้าหมาย ปี 2563 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ถือบัตรดินดีเดิม ที่จะดูแลติดตามและพัฒนา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 และกลุ่มผู้ที่ขอรับบัตรรายใหม่ร้อยละ 20-40 โดยมีเป้าหมายรวมของทั้งสองกลุ่ม ไม่น้อยกว่า 100,000 ราย ดังนั้น ในการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานปี 2563 จึงต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ถือบัตรดินดีเดิมในปี 2562 เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนและกำหนดจำนวนเกษตรกรเป้าหมายต่อไป

ทั้งนี้ สพข./สพด. ยืนยันเป้าหมายจำนวนบัตรดินดีสำหรับกลุ่มผู้ขอรับบัตรรายใหม่ในปี 2563 และจำนวนบัตรดินดีเดิมที่แจกจ่ายในปี 2562 ที่ต้องดูแลให้คำแนะนำในการจัดการดินแก่เกษตรกรในโครงการอย่างเข้มข้นและต่อเนื่องมาที่ สวด. เพื่อให้ สวด. ดำเนินการผลิตบัตรดินดีและส่งมอบให้ สพข./สพด. เพื่อดำเนินการมอบให้แก่เกษตรกรต่อไป

แนวทางการคัดเลือกเกษตรกร

สพข./สพด. กำหนดพื้นที่และเกษตรกรเป้าหมายจากจำนวนเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีเดิมใน 77 จังหวัด ไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน และกระจายครอบคลุมในพื้นที่ภารกิจที่รับผิดชอบ ในเบื้องต้นพื้นที่ของเกษตรกรเป้าหมายควรอยู่ในพื้นที่โครงการตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โครงการตามนโยบายของกรมฯ พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เช่น โครงการระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โครงการพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (Zoning by Agri-Map) โครงการจัดทำเขตพัฒนาที่ดินลุ่มน้ำ (ต้นแบบ) โครงการเกษตรอินทรีย์ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น โดยมีเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรในเบื้องต้น ดังนี้

1. ผู้สนใจที่มีแปลงเกษตรกรรม หรือหมอดินอาสา หรือเกษตรกรในโครงการต่างๆ ที่กรมฯ ดำเนินงาน เช่น โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ เกษตรทฤษฎีใหม่ การบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรกรรม (Agri-Map) เกษตรอินทรีย์ ฯลฯ
2. ผู้สนใจที่สามารถเข้าถึงบริการของกรมฯ ผ่านการใช้บัตรดินดีได้ และสะดวกในการติดต่อประสานงาน
3. ผู้ที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจจะจัดการดินให้มีความอุดมสมบูรณ์และมีคุณภาพดีขึ้น สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เป็นตัวอย่างการพัฒนาแก้ไขปัญหาดินให้แก่เกษตรกรรายอื่นได้

1.2 ประชุมวางแผน/มอบหมายเจ้าหน้าที่

หน่วยงาน สพข. และ สพด. ร่วมประชุมวางแผนเพื่อชี้แจงการดำเนินงาน เป้าหมายในปี 2563 การประเมินตัวชี้วัดของกรมฯ ด้านผลสัมฤทธิ์ของงาน และมอบหมายงานตามภารกิจในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนด

โดยเจ้าหน้าที่ สพข. 1-12 ภายใต้กลุ่มวิชาการพัฒนาที่ดิน กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน กลุ่มวิเคราะห์ดิน เป็นพี่เลี้ยงในการให้ข้อมูล แผนที่ชุดดิน แผนที่ความเหมาะสมของดิน การตรวจวินิจฉัยดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน และการให้คำแนะนำการจัดการดิน แก่ นักวิชาการจาก สพด. ทั้ง 77 จังหวัด ซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ลงพื้นที่ปฏิบัติงานและดูแลเกษตรกรเฉพาะราย โดยพิจารณาจัดทีมลงพื้นที่ตามความเหมาะสม

1.3 มอบบัตรดินดีให้แก่เกษตรกรรายใหม่เพิ่มเติม

สพข./สพด. คัดเลือกเกษตรกรรายใหม่ หรือมีความสนใจในการปรับปรุงดินและจัดการดิน ให้สมัครเข้าร่วมโครงการ เพื่อให้คำแนะนำในการจัดการดินแก่เกษตรกรในโครงการ ทั้งนี้ จำนวนเป้าหมายผู้ขอรับบัตรรายใหม่ในปี 2563 ให้เป็นไปตามที่ได้ยืนยันเป้าหมายจำนวนบัตรดินดี กับ สวด. เพื่อดำเนินการมอบบัตรดินดีให้แก่เกษตรกรต่อไป

2. ประชาสัมพันธ์/สร้างการรับรู้ความเข้าใจ

ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ เพื่อกระตุ้นให้เกษตรกรที่ถือบัตรดินดีเห็นถึงความสำคัญของดินและการจัดการดินอย่างเหมาะสมและยั่งยืน เกษตรกรมีความเคลื่อนไหวหรือดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อได้รับสิทธิประโยชน์ที่เพิ่มมากขึ้น สามารถนำข้อมูลในระบบบัตรดินดีไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาที่ดินของตนเองได้อย่างเหมาะสม

ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ความเข้าใจ

1. ประชาสัมพันธ์บัตรดินดีในกิจกรรมต่างๆ ระดับจังหวัด เช่น การประชุมจังหวัด การจัดนิทรรศการในงานประจำจังหวัด เพื่อสร้างการรับรู้ในระดับจังหวัด
2. คัดเลือกเกษตรกรในพื้นที่ที่เป็นผู้ได้รับความเชื่อถือหรือเป็นที่ยอมรับจากคนในชุมชน โดยดำเนินการส่งเสริมให้ใช้ข้อมูลจากบัตรดินดีในแปลงเกษตรให้ได้ผลดีจริง และให้เกษตรกรเป็นผู้บอกเล่าเรื่องราวของบัตรดินดีต่อกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรอื่นๆ ปฏิบัติตาม
3. การนำเนื้อหาที่เกี่ยวกับบัตรดินดีไปเผยแพร่ ทั้งแบบ Online และ Offline ในกรณีที่เป็นแบบ Online ให้ดำเนินการสร้างกลุ่มบัตรดินดีของตัวเอง (เช่น Facebook, Line) และนำวิดีโอหรือบทความไปเผยแพร่ในกลุ่มของตัวเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างการรับรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งเพิ่มช่องทางการติดต่อที่สะดวก เช่น หมายเลขโทรศัพท์มือถือ
4. การนำบัตรดินดีไปเปิดตัวในพื้นที่ที่ยังไม่ได้ดำเนินการ หรือพื้นที่ที่มีการจัดกิจกรรมพิเศษร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ หรือกลุ่มเกษตรกรที่มีการจัดกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อกระตุ้นให้เกษตรกรเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น และดึงดูดกลุ่มเกษตรกรโดยตรง
5. การจัดประกวด แข่งขัน ที่เกี่ยวข้องกับัตรดินดีและการพัฒนาที่ดิน เช่น การจัดวิ่งการกุศลโดยกลุ่มเครือข่ายบัตรดินดีเพื่อนำทุนไปมอบให้มูลนิธิหรือวัดต่างๆ ในชุมชนนั้นๆ หรือประกวดการเขียนบทความในเรื่องประโยชน์ของบัตรดินดีต่อแปลงเกษตรของตน
6. การทำกิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร อันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Corporate Social Responsibility, CSR ของกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กรมฯ โดยการนำผลิตภัณฑ์ของกรมฯ ไปทำกิจกรรมเพื่อสร้างการรับรู้เรื่องบัตรดินดี เช่น โครงการแจกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ณ วัดต่างๆ การรณรงค์ให้คนรักษาสิ่งแวดล้อมโดยสนับสนุนการใช้จุลินทรีย์ พด. การกำจัดขยะอินทรีย์ด้วย พด. รวมถึงการสนับสนุนโครงการต่างๆ ที่สามารถนำผลิตภัณฑ์ของกรมฯ ไปใช้ประโยชน์ได้

3. การบริการ ติดตามการใช้ประโยชน์ ให้คำแนะนำการจัดการดิน และบันทึกข้อมูลผู้ถือบัตร

เจ้าหน้าที่ สพข. และ สพด. ลงพื้นที่พบปะเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บริการ ติดตามผลการใช้ประโยชน์บัตรดินดี ตรวจสอบวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม พร้อมทั้งประเมินผลการวิเคราะห์ดินและการให้คำแนะนำการจัดการดินตามค่าวิเคราะห์ดิน สนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรตามความเหมาะสม และบันทึกข้อมูลสุขภาพดินของฉัลง ในระบบ เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาที่ดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้นและเหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืช โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 การบริการผู้ถือบัตรดินดี

เจ้าหน้าที่ควรศึกษาและเตรียมข้อมูลที่ตรงกับความสนใจหรือความต้องการของกลุ่มเกษตรกรที่จะลงพื้นที่พบปะ เพื่อนำข้อมูลเกี่ยวกับบัตรดินดีและผลิตภัณฑ์ของกรมฯ ไปสนับสนุน สิ่งที่เกษตรกรสนใจและคาดหวังว่าจะนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี ควรสร้างปฏิสัมพันธ์ ชักชวนเข้ากลุ่ม สำหรับส่งข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์และเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรทราบถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงานของกรมฯ พร้อมทั้งนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ของ กรมฯ

การใช้โทรศัพท์ติดต่อหรือเยี่ยมเยียนเกษตรกร พุดคุยซักถามปัญหาต่างๆ อย่าง สม่ำเสมอ เป็นการปรับปรุงฐานข้อมูลของเกษตรกรให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เนื่องจากในบางกรณี เกษตรกรอาจมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่หรือเบอร์โทรศัพท์ เป็นต้น

ก่อนลงพื้นที่ เจ้าหน้าที่จัดเตรียมข้อมูลและอุปกรณ์ ประกอบด้วย แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินระดับตำบล แอปพลิเคชันต่างๆ ระบบสารสนเทศเชิงพื้นที่เพื่อวางแผนการใช้ที่ดิน เกษตรกรรายแปลง (LDD On Farm Land Use Planning) ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit) ข้อมูลและความครบถ้วนของเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีเดิม แบบฟอร์มสุขภาพดินของฉัลง และอุปกรณ์อื่นๆ ที่จำเป็น และนัดหมายเกษตรกรล่วงหน้าก่อนเข้าพื้นที่

2. การจัดการดินและคำแนะนำ

(1) ชนิดพืชที่ปลูก : มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมโดยให้บันทึกเป็น ข้าว ข้าวโพด ทุเรียน มังคุด เป็นต้นพร้อมใส่ขนาดของแปลงที่ปลูกพืชแต่ละชนิด (สามารถใส่พืชได้สูงสุด 5 ชนิด)

(2) ประวัติการจัดการดิน : มีการเพิ่มการจัดการต่อซัง และการใช้ระบบอนุรักษ์ดิน ส่วนปุ๋ยเคมี ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ และปุ๋ยทางอากาศ มีการเพิ่มอัตราการใช้

(3) การวิเคราะห์สุขภาพดิน : เจ้าหน้าที่ต้องทำการประเมินผลการวิเคราะห์ดินจากข้อมูลชุดดินหรือผลวิเคราะห์ดินจากชุดตรวจสอบภาคสนามหรือผลวิเคราะห์ดินจากห้องปฏิบัติการ

(4) ปัญหาที่พบทางการเกษตร : มีการเพิ่มช่อง “ไม่พบปัญหา” ส่วนกรณีที่พบปัญหายังคงใส่ตัวเลขตามลำดับความรุนแรงของปัญหาที่พบมากที่สุดไปน้อยที่สุด และเพิ่มช่องในการเลือกปัญหาที่พบในดินและน้ำ

(5) การประเมินต้นทุนและผลตอบแทน : หัวข้อนี้เป็นส่วนที่เพิ่มเติมใหม่ทั้งหมด โดยต้องเลือกชนิดของพืชปลูกเพื่อนำมาแสดงข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนก่อนและหลังที่เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ เจ้าหน้าที่ต้องกรอกข้อมูลก่อนให้คำแนะนำ ได้แก่ ด้านต้นทุนการผลิต ด้านผลผลิตพืช และด้านผลตอบแทน

ในขั้นตอนสุดท้ายจะเป็นส่วนของจำนวนครั้งที่ให้คำแนะนำ ชื่อผู้ให้คำแนะนำ หน่วยงาน หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ และวันที่ให้คำแนะนำ

เงื่อนไขการกรอกข้อมูลในระบบบัตรดินดี

1. เครื่องหมายดอกจัน * ในแบบฟอร์มข้อมูลสุขภาพดินของฉัน (ID Din Dee) หมายถึง ข้อมูลจำเป็นที่ต้องกรอกลงในแบบฟอร์ม จึงจะสามารถบันทึกข้อมูลในระบบได้

2. ในกรณีที่เปลี่ยนเกษตรกรรายเดิม เจ้าหน้าที่ต้องทำการกรอกข้อมูลเกษตรกรและข้อมูลที่ตั้งแปลงเกษตรกรในส่วนที่ 1 ก่อน จึงจะสามารถเข้าไปกรอกข้อมูลส่วนที่ 2 ที่เป็นการจัดการดินและคำแนะนำได้

3. การวิเคราะห์สุขภาพดิน หากไม่มีผลวิเคราะห์ดิน สามารถประเมินผลได้จากข้อมูลชุดดิน และหากมีผลการวิเคราะห์ดิน สามารถทราบผลวิเคราะห์ดินได้จากชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (A) และ/หรือในห้องปฏิบัติการ (B)

4. การประเมินต้นทุนและผลตอบแทน ซักถามข้อมูลด้านต้นทุนการผลิต ผลผลิตพืช และผลตอบแทน เพื่อชี้ให้เห็นแนวโน้มการให้คำแนะนำและการจัดการดินที่เหมาะสมแก่เกษตรกร สามารถช่วยให้ต้นทุนการผลิตลดลง ผลผลิตพืชและผลตอบแทนเพิ่มขึ้น

การกรอกข้อมูลสุขภาพดิน เพื่อมอบบัตรดินดี

แบบฟอร์มข้อมูลสุขภาพดินของฉฉฉฉ ใช้สำหรับสัมภาษณ์เกษตรกร เพื่อบันทึกประวัติการจัดการดินและให้คำแนะนำแก่เกษตรกร โดยแบบฟอร์มข้อมูลสุขภาพดินของฉฉฉฉ มีจำนวน 7 หน้า แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว และข้อมูลแปลงของเกษตรกร (หน้าที่ 1)

แบบฟอร์มข้อมูลสุขภาพดินของฉฉฉฉ (ID Din Dee)

ข้อมูลเกษตรกร

ชื่อเกษตรกร.....นามสกุล.....วัน/เดือน/ปี เกิด.....
 เลขประจำตัวประชาชน.....เบอร์โทรศัพท์.....
 บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 สถานะ สมาชิกหออินอาสา สมาชิกโครงการ (เลือกได้มากกว่า 1)
 กลุ่มเครือข่ายหญ้าแม่ กลุ่มเครือข่าย PGS
 กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ กลุ่มลดใช้สารเคมี
 กลุ่มโรงงานปุ๋ยอบ CEO จังหวัด..... โครงการส่งเสริมเกษตรกรแปลงใหญ่
 โครงการ Zoning by Agri-Map โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 อื่นๆ ระบุ.....

ข้อมูลที่ตั้งแปลงเกษตรกร

ชื่อแปลง.....ขนาดแปลง.....ไร่
 หมู่บ้าน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 พิกัด LAT..... LONG.....
 จุดดิน.....
 การถือครองที่ดิน ของตนเอง ไม่ใช่ของตนเอง เช่า จ้าง
 ไร่ส้ม อื่นๆ ระบุ.....
ที่ตั้งแปลงเกษตรกร (วาดแปลง)

แนบไฟล์ pdf. ที่ได้จากแอปพลิเคชัน LDD on farm (attach file pdf.)
 ใ้รับบัตรดินดี.....
 (.....)
 ผู้รับบัตร

ข้อมูลรหัสบัตรดินดี และรหัสดินของฉฉฉฉ สำหรับเข้าสู่ระบบ

ข้อมูลส่วนตัวของเกษตรกร ชื่อ, ที่อยู่ และสถานะสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับกรมพัฒนาที่ดิน

ข้อมูลที่ตั้งแปลงของเกษตรกร พิกัด, จุดดินและการถือครองที่ดิน และเพิ่มข้อมูลจาก LDD on farm ลงในระบบบัตรดินดี สำหรับเรียกดูรูปแปลง

รหัสบัตรดินดี.....
รหัสดินของฉัน.....

- การใช้ระบบอนุรักษ์ดิน (เลือกได้มากกว่า 1)
- มาตรการทางวิธีพืช
 - การปลูกพืชคลุมดิน
 - การคลุมดิน
 - การปลูกพืชปุ๋ยสด
 - การปลูกพืชสลับเป็นแถบ
 - การปลูกพืชหมุนเวียน
 - การปลูกพืชแซม
 - การปลูกพืชเหลือมฤดู
 - การปลูกพืชระหว่างแถบบไม้พุ่มบำรุงดิน
 - การทำคันซากพืช
 - การปลูกแถบหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ
 - การทำไม้บังลม
 - มาตรการทางวิธีกล
 - การไถพรวนตามแนวระดับ
 - การทำคันดิน
 - การทำคันดินรับน้ำรูบครึ่งวงกลม คันดินรับน้ำรูบสี่เหลี่ยมคางหมู
 - การทำคันดินเบนน้ำ
 - การทำชั้นบันไดดิน
 - การทำคูรับน้ำขอบเขา
 - การทำคันชะลอความเร็วของน้ำหรือฝายน้ำล้น
 - การทำทางระบายน้ำ
 - การทำบ่อคักตะกอน
 - การสร้างบ่อน้ำในไร่นา/ สระน้ำ/ บ่อเก็บน้ำ
 - การสร้างทางลำเลียงในไร่นา/ถนนเชื่อมโยงในไร่นา
 - อื่นๆ ระบุ.....

การวิเคราะห์สุขภาพดิน

- ไม่มีผลวิเคราะห์ดิน ประเมินผลจากข้อมูลชุดดิน.....
- มีผลวิเคราะห์ดิน
 - ผลการวิเคราะห์ดินจากชุดตรวจสอบภาคสนาม (→ ไปที่ A)
 - ผลการวิเคราะห์ดินจากห้องปฏิบัติการ (→ ไปที่ B)

ข้อมูลการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินโดยแบ่งเป็นมาตรการทางพืชและมาตรการทางกล และ
ข้อมูลประวัติการวิเคราะห์สุขภาพดิน

รหัสบัตรดินดี.....

รหัสดินของฉัน.....

(A) ผลการวิเคราะห์ดินจากชุดตรวจสอบภาคสนาม (วิเคราะห์จาก LDD test kit):

ไนโตรเจน (N)	ระดับ	☐ ต่ำมาก	(< 0.05 %)
		☐ ต่ำ	(0.05-0.09 %)
		☐ ปานกลาง	(0.10-0.14 %)
		☐ สูง	(≥ 0.15 %)
ฟอสฟอรัส (P)	ระดับ	☐ ต่ำมาก	(< 3 มก./กก.)
		☐ ต่ำ	(3-10 มก./กก.)
		☐ ปานกลาง	(11-25 มก./กก.)
		☐ สูง	(26-45 มก./กก.)
		☐ สูงมาก	(> 45 มก./กก.)
โพแทสเซียม (K)	ระดับ	☐ ต่ำมาก	(≤ 30 มก./กก.)
		☐ ต่ำ	(31-60 มก./กก.)
		☐ ปานกลาง	(61-90 มก./กก.)
		☐ สูง	(91-120 มก./กก.)
		☐ สูงมาก	(> 120 มก./กก.)
ความเป็นกรด-ด่าง (pH)	ระดับ	☐ กรดรุนแรงที่สุด	(pH <3.5)
		☐ กรดรุนแรงมาก	(pH 3.5-4.4)
		☐ กรดจัดมาก	(pH 4.5-5.0)
		☐ กรดจัด	(pH 5.1-5.5)
		☐ กรดปานกลาง	(pH 5.6-6.0)
		☐ กรดเล็กน้อย	(pH 6.1-6.5)
		☐ เป็นกลาง	(pH 6.6-7.3)
		☐ ด่างเล็กน้อย	(pH 7.4-7.8)
		☐ ด่างปานกลาง	(pH 7.9-8.4)
		☐ ด่างจัด	(pH 8.5-9.0)
ความเค็ม (EC)	ระดับ	☐ ปกติ	(< 0.07 dS/m)
		☐ เค็มน้อยมาก	(0.07-0.15 dS/m)
		☐ เค็มน้อย	(0.15-0.34 dS/m)
		☐ เค็มปานกลาง	(0.34-0.63 dS/m)
		☐ เค็มมาก	(0.63-0.93 dS/m)
		☐ เค็มจัดมาก	(> 0.93 dS/m)

ข้อมูลประวัติการวิเคราะห์สุขภาพดิน โดยใช้ข้อมูลจากชุดตรวจสอบดินภาคสนาม

รหัสบัตรดินดี.....

รหัสดินของฉัน.....

(B) ผลการวิเคราะห์ดินจากห้องปฏิบัติการ :

- อินทรีย์วัตถุในดิน (OM) ระดับ ต่ำมาก (< 0.05 %)
 ต่ำ (0.05-1.00 %)
 ค่อนข้างต่ำ (1.01-1.50 %)
 ปานกลาง (1.51-2.50 %)
 ค่อนข้างสูง (2.51-3.50 %)
 สูง (3.51-4.50 %)
 สูงมาก (> 4.50 %)
- ฟอสฟอรัส (P) ระดับ ต่ำมาก (<0-3 มก./กก.)
 ต่ำ (3-10 มก./กก.)
 ปานกลาง (11-15 มก./กก.)
 สูง (16-45 มก./กก.)
 สูงมาก (> 45 มก./กก.)
- โพแทสเซียม (K) ระดับ ต่ำมาก (< 0-30 มก./กก.)
 ต่ำ (30-60 มก./กก.)
 ปานกลาง (61-90 มก./กก.)
 สูง (91-120 มก./กก.)
 สูงมาก (> 120 มก./กก.)
- ความเป็นกรด-ด่าง (pH) ระดับ กรดรุนแรงที่สุด (pH <3.5)
 กรดรุนแรงมาก (pH 3.5-4.4)
 กรดจัดมาก (pH 4.5-5.0)
 กรดจัด (pH 5.1-5.5)
 กรดปานกลาง (pH 5.6-6.0)
 กรดเล็กน้อย (pH 6.1-6.5)
 กลาง (pH 6.6-7.3)
 ด่างเล็กน้อย (pH 7.4-7.8)
 ด่างปานกลาง (pH 7.9-8.4)
 ด่างจัด (pH 8.5-9.0)
 ด่างจัดมาก (pH > 9.0)
- ความเค็มที่สกัดจากดินที่อิ่มตัวด้วยน้ำ (ECe) ระดับ ไม่เค็ม (< 2 dS/m)
 เค็มน้อยมาก (2-4 dS/m)
 เค็มน้อย (4-8 dS/m)
 เค็มปานกลาง (8-16 dS/m)
 เค็มมาก (> 16 dS/m)

การวิเคราะห์สุขภาพดินจากผลวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ
 (ไม่จำเป็นต้องวิเคราะห์ดิน หากสามารถประเมินสุขภาพดินเบื้องต้นได้)

ส่วนที่ 3 ปัญหาทางการเกษตร และคำแนะนำการจัดการทางการเกษตร (หน้าที่ 6)

รหัสบัตรดินดี.....
รหัสดินของดิน.....

ปัญหาที่พบ

พบปัญหา (โปรดเรียงลำดับ 1, 2, 3.....ตามลำดับความรุนแรงของปัญหาที่พบมากที่สุดไปน้อยที่สุด)

ดิน (เลือกได้มากกว่า 1) คำแนะนำ.....

ดินเปรี้ยวจัด ดินทรายจัด ดินกรด ดินเค็ม ดินตื้น

ดินดาน ดินอินทรีย์ ดินในพื้นที่ลาดชันสูง (มีความลาดชันมากกว่า 35 %)

ดินเกิดการชะล้างพังทลาย

อื่นๆ ระบุ.....

น้ำ คำแนะนำ.....

น้ำท่วมขัง ขาดแคลนน้ำ คุณภาพน้ำไม่ดี มีผลต่อพืชที่ปลูก

อื่นๆ ระบุ.....

โรคพืช/แมลง ระบุ..... คำแนะนำ.....

วัชพืช ระบุ..... คำแนะนำ.....

อื่นๆ ระบุ..... คำแนะนำ.....

ไม่พบปัญหา

การให้คำแนะนำ (เพิ่มเติม)

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อมูลปัญหาทางการเกษตรที่เกษตรกรพบและคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ในการแก้ไขปัญหา

กรณีไม่พบปัญหาทางการเกษตร แต่ต้องการให้คำแนะนำให้บันทึกคำแนะนำที่ขอรับการให้คำแนะนำ (เพิ่มเติม)

ส่วนที่ 4 การประเมินต้นทุนและผลตอบแทน และข้อมูลผู้ให้คำแนะนำ (หน้าที่ 7)

รหัสบตรดินดี.....
รหัสกิจกรรม.....

การประเมินต้นทุนและผลตอบแทน
ชนิดพืช.....

ข้อมูล	ก่อนรับคำแนะนำ	หลังรับคำแนะนำ
ด้านต้นทุนการผลิต (ค่าใช้จ่ายทั้งหมด) (บาท/ไร่)		
ด้านผลผลิตพืช (กก./ไร่)		
ด้านผลตอบแทน (บาท/ไร่) - รายได้ (บาท/ไร่) - ค่าไร่ (บาท/ไร่)		

ชนิดพืช.....

ข้อมูล	ก่อนรับคำแนะนำ	หลังรับคำแนะนำ
ด้านต้นทุนการผลิต (ค่าใช้จ่ายทั้งหมด) (บาท/ไร่)		
ด้านผลผลิตพืช (กก./ไร่)		
ด้านผลตอบแทน (บาท/ไร่) - รายได้ (บาท/ไร่) - ค่าไร่ (บาท/ไร่)		

ครั้งที่ให้คำแนะนำ.....
ชื่อผู้ให้คำแนะนำ.....หน่วยงาน.....
เบอร์โทรติดต่อ.....วันที่ให้คำแนะนำ.....

ข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทน
ในการทำการเกษตรของพืช
แต่ละชนิด

ข้อมูลผู้ให้คำแนะนำ หน่วยงาน
ของผู้ให้คำแนะนำและเบอร์ติดต่อ

การกรอกแบบฟอร์มรายชื่อผู้รับบัตรดินดี

เมื่อเจ้าหน้าที่มอบบัตรดินดีให้แก่เกษตรกร เจ้าหน้าที่ต้องทำการกรอกข้อมูลลงในแบบฟอร์มรายชื่อผู้รับบัตรดินดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรลงนามและวันที่ที่รับบัตรดินดี เพื่อเป็นหลักฐานแสดงการส่งมอบบัตร ซึ่งบัตรดินดีมีการจัดซื้อจัดจ่ายในการทำจึงจัดเป็นวัสดุสิ้นเปลือง ต้องมีเบิกจ่ายตามระเบียบเพื่อนำไปแจกจ่ายให้แก่เกษตรกร

➤ การวิเคราะห์สุขภาพดินของเกษตรกร

การที่จะทราบว่าดินในพื้นที่เกษตรกร มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การปลูกพืชมากน้อยแค่ไหนนั้น จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลผลวิเคราะห์ดินประกอบการพิจารณาสภาพของดินนั้น เพื่อจะได้หาวิธีการปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสมแก่การปลูกพืช เช่น ใส่ปุ๋ย หรือวัสดุปรับปรุงดินต่าง ๆ โดยเมื่อเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่จะต้องทำการกรอกข้อมูลเกษตรกร ตรวจสอบข้อมูลที่ตั้งแปลงเกษตรกรและวาดแปลง สอบถามประวัติการจัดการดินและชนิดพืชที่ปลูก และที่สำคัญจะต้องทำการวินิจฉัยตรวจสอบสุขภาพดิน เจ้าหน้าที่สามารถประเมินสุขภาพดินของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการบัตรดินดี โดยพิจารณาจากผลวิเคราะห์ดินจากข้อมูลชุดดิน หรือผลวิเคราะห์ดินจากชุดตรวจสอบภาคสนาม หรือผลวิเคราะห์ดินจากห้องปฏิบัติการ

1. การตรวจสอบผลวิเคราะห์ดินจากชุดดิน

สืบค้นว่าชุดดินในพื้นที่เป็นชุดดินใด เมื่อทราบชุดดินแล้ว สามารถตรวจสอบรายละเอียดข้อมูลชุดดินได้จากเว็บไซต์บัตรดินดี ก็จะสามารถประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดิน และให้คำแนะนำแก่เกษตรกรได้จากค่าวิเคราะห์ดินที่ระบุไว้แล้วในชุดดินนั้น โดยไม่ต้องวิเคราะห์ดินใหม่

ตัวอย่าง เช่น เมื่อตรวจสอบชุดดินในพื้นที่เกษตรกรแล้ว พบว่า เป็นชุดดินชัยบาดาล
 (1) เลือกชุดดินที่ทราบแน่นอนแล้วจากเว็บไซต์บัตรดินดี

ช

ชุดดินเชียงแสน	ชุดดินโคกขี้	ชุดดินระอ่า	ชุดดินชุมแพ
ชุดดินเชียงใหม่	ชุดดินไชยา	ชุดดินชัยบาดาล	ชุดดินชุมแสง
ชุดดินเชียงทอง	ชุดดินพนมแดน	ชุดดินชัยบาดาล	ชุดดินชุมพล
ชุดดินเชียงคาน	ชุดดินพลบุรี	ชุดดินชัยบุรี	ชุดดินชุมพลบุรี
ชุดดินเชียงขวัญ	ชุดดินหนองแ่	ชุดดินขำนิ	ชุดดินชุมพวง
ชุดดินเข็รใหญ่			

(2) ได้ค่าผลวิเคราะห์ดินพื้นฐานที่ระบุไว้แล้วของชุดดินชัยบาดาล

สำหรับพืชที่มีระบบรากลึก ดินอาจขาดสมดุลของธาตุอาหารโดยเฉพาะการขาด ฟอสฟอรัสและจุลธาตุบางชนิด

ข้อเสนอนะ ปรับปรุงสมบัติทางกายภาพของดินโดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และไถพรวนขณะที่ดิน มีความชื้นพอเหมาะ จิตหาแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้เมื่อฝนทิ้งช่วง เพื่อป้องกันไม่ให้ดิน แตรกระแงและทำลายระบบรากของพืช ถ้ามีพื้นที่พอ ใ้ปุ๋ยฟอสฟอรัสในรูปละลายช้า และเพิ่มจุลธาตุ เมื่อพืชแสดงอาการขาด

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอึม ดัวบส	ฟอสฟอรัส ที่ เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่ เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
Cd	0-25	ปานกลาง	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	25-50	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง

(3) เลือกวิธีการวิเคราะห์สุขภาพดิน โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในแบบฟอร์ม และเติมชื่อชุดดิน

การวิเคราะห์สุขภาพดิน

3 ไม่มีผลวิเคราะห์ดิน ประเมินผลจากข้อมูลชุดดิน..... **ชัยบาดาล**

มีผลวิเคราะห์ดิน

ผลการวิเคราะห์ดินจากชุดตรวจสอบภาคสนาม (→ ไปที่ A)

ผลการวิเคราะห์ดินจากห้องปฏิบัติการ (→ ไปที่ B)

2. การวิเคราะห์ตัวอย่างดิน

ในการลงพื้นที่พบปะเกษตรกร หากต้องการทราบผลวิเคราะห์ดินในพื้นที่จริง เจ้าหน้าที่ควรเก็บตัวอย่างดินในพื้นที่นั้นๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ และเมื่อได้ผลวิเคราะห์ดินแล้วจะสามารถนำมาอธิบายหรือแปลความหมายของผลวิเคราะห์ดินให้แก่เกษตรกร สำหรับเป็นแนวทางการปรับปรุงบำรุงดินต่อไป ซึ่งการวิเคราะห์ดินแบ่งได้เป็น 2 วิธี คือ

2.1 เก็บตัวอย่างดิน และวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit) เพื่อนำมาตรวจวัดค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม (NPK) และค่าความเค็ม (EC) (เฉพาะในพื้นที่ดินเค็ม สพข.3, 4, 5) ซึ่งสามารถทราบผลการวิเคราะห์ดินในพื้นที่ได้ภายในระยะเวลาประมาณ 30 นาที

pH Test Kit

NPK Test Kit

EC Test Kit

(1) เลือกวิธีการวิเคราะห์สุขภาพดินในแบบฟอร์ม

การวิเคราะห์สุขภาพดิน*

ไม่มีผลวิเคราะห์ดิน ประเมินผลจากข้อมูลชุดดิน.....

1.

มีผลวิเคราะห์ดิน

ผลการวิเคราะห์ดินจากชุดตรวจสอบภาคสนาม (→ ไปที่ A)

ผลการวิเคราะห์ดินจากห้องปฏิบัติการ (→ ไปที่ B)

(2) เลือกค่าวิเคราะห์ดินที่ได้จากชุดตรวจสอบดินภาคสนาม โดยค่าวิเคราะห์ที่ได้จะเป็นค่าประมาณ นำไปประเมินสมบัติและความอุดมสมบูรณ์ของดินในเบื้องต้นได้ ดังตัวอย่าง

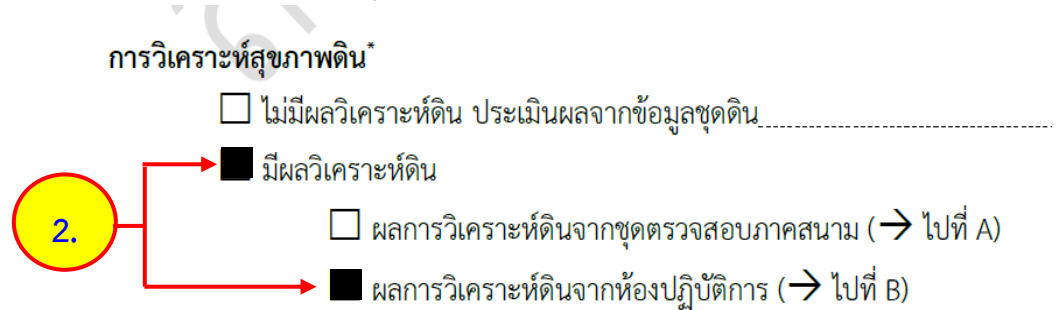
(A) ผลการวิเคราะห์ดินจากชุดตรวจสอบภาคสนาม (วิเคราะห์จาก LDD test kit):

ไนโตรเจน (N)	ระดับ	☐ ต่ำมาก	■	(< 0.05 %)
		☐ ต่ำ		(0.05-0.09 %)
		☐ ปานกลาง		(0.10-0.14 %)
		☐ สูง		(≥ 0.15 %)
		☐ สูงมาก		
ฟอสฟอรัส (P)	ระดับ	☐ ต่ำมาก		(< 3 มก./กก.)
		☐ ต่ำ		(3-10 มก./กก.)
		☐ ปานกลาง	■	(11-25 มก./กก.)
		☐ สูง		(26-45 มก./กก.)
		☐ สูงมาก		(> 45 มก./กก.)
โพแทสเซียม (K)	ระดับ	☐ ต่ำมาก	■	(≤ 30 มก./กก.)
		☐ ต่ำ		(31-60 มก./กก.)
		☐ ปานกลาง		(61-90 มก./กก.)
		☐ สูง		(91-120 มก./กก.)
		☐ สูงมาก		(> 120 มก./กก.)
ความเป็นกรด-ด่าง (pH)	ระดับ	☐ กรดรุนแรงที่สุด		(pH <3.5)
		☐ กรดรุนแรงมาก		(pH 3.5-4.4)
		☐ กรดจัดมาก		(pH 4.5-5.0)
		☐ กรดจัด	■	(pH 5.1-5.5)
		☐ กรดปานกลาง		(pH 5.6-6.0)
		☐ กรดเล็กน้อย		(pH 6.1-6.5)
		☐ เป็นกลาง		(pH 6.6-7.3)
		☐ ด่างเล็กน้อย		(pH 7.4-7.8)
		☐ ด่างปานกลาง		(pH 7.9-8.4)
		☐ ด่างจัด		(pH 8.5-9.0)
ความเค็ม (EC)	ระดับ	☐ ปกติ	■	(< 0.07 dS/m)
		☐ เค็มน้อยมาก		(0.07-0.15 dS/m)
		☐ เค็มน้อย		(0.15-0.34 dS/m)
		☐ เค็มปานกลาง		(0.34-0.63 dS/m)
		☐ เค็มมาก		(0.63-0.93 dS/m)
		☐ เค็มจัดมาก		(> 0.93 dS/m)

2.2 เก็บตัวอย่างดินและส่งตัวอย่างดินไปยังกลุ่มวิเคราะห์ดินของสำนักงานพัฒนาที่ดินในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อนำไปวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ ทำการตรวจวัดค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) ปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน (OM) ปริมาณฟอสฟอรัส (P) โพแทสเซียม (K) และค่าความเค็มที่สกัดจากดินที่อิ่มตัวด้วยน้ำ (ECe) โดยละเอียด ซึ่งสามารถทราบผลการวิเคราะห์ดินในพื้นที่ได้ภายในระยะเวลาไม่เกิน 60 วันทำการ

(1) เลือกวิธีการวิเคราะห์สุขภาพดินในแบบฟอร์ม

(2) เลือกค่าวิเคราะห์ดินที่ได้จากห้องปฏิบัติการ โดยค่าวิเคราะห์ที่ได้จะเป็นค่าโดยละเอียด นำไปประเมินสมบัติและความอุดมสมบูรณ์ของดิน รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ปัญหาของดิน หรือด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ดังตัวอย่าง

(B) ผลการวิเคราะห์ดินจากห้องปฏิบัติการ :

- อินทรีย์วัตถุในดิน (OM) ระดับ ต่ำมาก (< 0.05 %)
 ต่ำ (0.05-1.00 %)
 ค่อนข้างต่ำ (1.01-1.50 %)
 ปานกลาง (1.51-2.50 %)
 ค่อนข้างสูง (2.51-3.50 %)
 สูง (3.51-4.50 %)
 สูงมาก (> 4.50 %)
- ฟอสฟอรัส (P) ระดับ ต่ำมาก (<0-3 มก./กก.)
 ต่ำ (3-10 มก./กก.)
 ปานกลาง (11-15 มก./กก.)
 สูง (16-45 มก./กก.)
 สูงมาก (> 45 มก./กก.)
- โพแทสเซียม (K) ระดับ ต่ำมาก (< 0-30 มก./กก.)
 ต่ำ (30-60 มก./กก.)
 ปานกลาง (61-90 มก./กก.)
 สูง (91-120 มก./กก.)
 สูงมาก (> 120 มก./กก.)
- ความเป็นกรด-ด่าง (pH) ระดับ กรดรุนแรงที่สุด (pH <3.5)
 กรดรุนแรงมาก (pH 3.5-4.4)
 กรดจัดมาก (pH 4.5-5.0)
 กรดจัด (pH 5.1-5.5)
 กรดปานกลาง (pH 5.6-6.0)
 กรดเล็กน้อย (pH 6.1-6.5)
 กลาง (pH 6.6-7.3)
 ด่างเล็กน้อย (pH 7.4-7.8)
 ด่างปานกลาง (pH 7.9-8.4)
 ด่างจัด (pH 8.5-9.0)
 ด่างจัดมาก (pH > 9.0)
- ความเค็มที่สกัดจากดินที่อิ่มตัวด้วยน้ำ (ECe) ระดับ ไม่เค็ม (< 2 dS/m)
 เค็มน้อยมาก (2-4 dS/m)
 เค็มน้อย (4-8 dS/m)
 เค็มปานกลาง (8-16 dS/m)
 เค็มมาก (> 16 dS/m)

แผนการดำเนินงานกิจกรรมชุดตรวจสอบดินภาคสนาม

กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ 2563							
		ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. ผลิตชุดตรวจสอบดินภาคสนาม - pH 2,000 ชุด - NPK 1,000 ชุด - EC 300 ชุด	สวด.			↔					
2. ประสานและส่งมอบชุดตรวจสอบดินภาคสนามให้แก่ สพข./สพด.	สวด.			↔					
3. ส่งมอบชุดน้ำยาเติมให้แก่ สพข./สพด.	สวด.	←							→
4. ติดตามการดำเนินงานการใช้ชุดตรวจสอบดิน ภาคสนาม	สวด.			←					→

แนวทางการขอรับบริการชุดตรวจสอบดินภาคสนาม

1. เจ้าหน้าที่ สพข./สพด. ตรวจสอบน้ำยาของชุดตรวจสอบดินภาคสนามโดยสังเกตจากวันผลิตที่ระบุบนกระเปาะและขวดบรรจุน้ำยา ซึ่งชุดตรวจสอบดินภาคสนามมีอายุการใช้งานประมาณ 1 ปี หากน้ำยาหมดอายุหรือเสื่อมสภาพ ควรเปลี่ยนน้ำยาใหม่เพื่อให้ผลการวิเคราะห์ถูกต้องและแม่นยำอยู่เสมอ

2. หาก สพข./สพด. มีความประสงค์จะขอน้ำยาใหม่ เพื่อทดแทนน้ำยาที่ใช้หมดหรือน้ำยาที่หมดอายุ สามารถติดต่อขอรับบริการได้ที่ กลุ่มวิจัยกายภาพดิน (สวด.) โดยโทรนัดหมายล่วงหน้าได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 02-561 4382 หรือหมายเลขโทรศัพท์ภายใน โทร. 1760 ต่อ 3112

กรณีที่จะนำชุดตรวจสอบดินภาคสนามมาเติมน้ำยาที่ สวด. ควรล้างทำความสะอาดภาชนะที่บรรจุน้ำยามาให้เรียบร้อย หรือสามารถนัดหมายเพื่อรับน้ำยาใหม่ไปเติมเองได้

3. หาก สพข./สพด. มีความประสงค์จะขอชุดตรวจสอบดินภาคสนามเพิ่มเติม เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานในพื้นที่ และให้คำแนะนำการจัดการดินให้แก่เกษตรกรในโครงการ สามารถทำหนังสือขอความอนุเคราะห์มาที่ สวด. เพื่อดำเนินการต่อไป

3. บันทึกข้อมูลผู้ถือบัตรลงในระบบ

การบันทึกข้อมูลบัตรดินดี ID Din Dee เป็นส่วนสำหรับเจ้าหน้าที่ สพข. และ สพด. นำเข้าข้อมูลเกษตรกรและข้อมูลคำแนะนำที่ได้จากการเก็บข้อมูลในภาคสนาม เพื่อให้มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นระบบ สามารถนำข้อมูลใช้ประโยชน์ได้ภายหลัง นอกจากนี้ เกษตรกรเจ้าของข้อมูลสามารถเรียกดูข้อมูลที่เก็บบันทึกได้โดยการสแกน QR Code บริเวณด้านหน้าของบัตรดินดี หรือจากการเปิดโปรแกรมด้วยเว็บเบราว์เซอร์

การเรียกใช้โปรแกรม เจ้าหน้าที่สามารถเปิดโปรแกรมด้วยเว็บเบราว์เซอร์ หรือเข้าเว็บไซต์ <http://iddindee.ddd.go.th/loginOfc.aspx> จากนั้นกรอกชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านเพื่อเข้าสู่ระบบ โดยเจ้าหน้าที่จะมี username และ password ประจำแต่ละ สพข. และ สพด. รายละเอียดการใช้โปรแกรมสามารถดูได้จาก “คู่มือการใช้โปรแกรมระบบบัตรดินดี” ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ศทส.)

4. สนับสนุนกิจกรรม/ปัจจัยการผลิต/สิทธิประโยชน์

ส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น การอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร ดำเนินงานในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จ ร่วมโครงการต่างๆ เช่น โครงการลดใช้สารเคมีทางการเกษตร การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง ธนาคารปุ๋ยชุมชน การแลกเปลี่ยนหรือสร้างเครือข่ายวัตถุดิบผลิตปุ๋ยอินทรีย์/น้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น

จัดประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับเจ้าหน้าที่ เพื่อสร้างความเข้าใจของกลุ่มเกษตรกร เช่น กิจกรรมการสร้างเครือข่ายผู้ถือบัตรดินดีในกลุ่มเกษตรกรที่ดินดีและสามารถจัดการดินของตนเองได้ดี กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มเกษตรกรที่ดินดี แต่มีแผนในการปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูก กิจกรรมการเสริมสร้างความรู้ด้านการจัดการดินตามแนวทางของกรมพัฒนาที่ดินในกลุ่มเกษตรกรที่ดินมีปัญหาและต้องการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านดิน

ดูแลและมอบสิทธิประโยชน์ให้แก่เกษตรกรผู้ถือบัตรดินดี สนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด หญ้าแฝก ผลิตภัณฑ์ พด. วัสดุปูนทางการเกษตร ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ฯลฯ ตามความเหมาะสม และให้การบริการเกษตรกร เช่น การวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนามหรือวิเคราะห์รายการอื่นๆ เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การให้คำแนะนำทางด้านวิชาการในการจัดการและปรับปรุงดินเพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้ให้กับเกษตรกร ทำให้การใช้ประโยชน์ที่ดินมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในอนาคต

5. การพัฒนาเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีต้นแบบ

เกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีต้นแบบ คือ เกษตรกรที่สามารถพัฒนาที่ดินของตนเองให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานให้แก่เกษตรกรในชุมชนได้ โดยในปี 2563 นี้ จะมีการคัดเลือกเกษตรกรต้นแบบ และมอบรางวัล สพด. ละ 1 แห่ง โดยมีเงื่อนไขการพิจารณาคุณสมบัติของเกษตรกรต้นแบบ ดังนี้

1. ผู้สนใจที่มีแปลงเกษตรกรรม หรือหมอดินอาสา หรือเกษตรกรในโครงการต่างๆ ที่กรมฯ ดำเนินงาน เช่น โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่/เกษตรทฤษฎีใหม่/การบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรกรรม (Agri-Map)/ เกษตรอินทรีย์ ฯลฯ
2. เกษตรกรสามารถเข้าถึงบริการของกรมฯ ผ่านการใช้บัตรดินดีได้ และสะดวกในการติดต่อประสานงาน
3. มีความมุ่งมั่นตั้งใจจะจัดการดินให้มีความอุดมสมบูรณ์และมีคุณภาพดีขึ้น
4. สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เป็นตัวอย่างการพัฒนาแก้ไขปัญหาดินให้แก่เกษตรกร
5. เข้าร่วมกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

➤ แนวทางการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ

เจ้าหน้าที่ สพด. เป็นหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้แก่เกษตรกรต้นแบบ ในการให้คำแนะนำการจัดการดิน ติดตามและสนับสนุนการพัฒนาต้นแบบ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการดิน โดยผู้ได้รับการคัดเลือกจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณค่าบริหารจัดการแปลง สนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร พร้อมทำป้ายแปลง เกษตรกรต้นแบบ จากโครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดี ปี 2563

➤ เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก

การพิจารณาคัดเลือกเกษตรกรต้นแบบและหน่วยงานเพื่อประกวด พิจารณาจากข้อมูลที่เจ้าหน้าที่กรอกผ่านแบบสำรวจออนไลน์จากการสัมภาษณ์เกษตรกรที่ได้รับบัตรดินดี ซึ่งการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ พิจารณาใน 3 ด้านหลัก ได้แก่

1. ประสิทธิภาพการเข้าถึงข้อมูลและการใช้บัตรดินดี
2. การดูแลสร้างความเข้าใจ ติดตามให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ และการสนับสนุนเกษตรกรตามรูปแบบกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกรผู้ถือบัตร
3. เกษตรกรต้นแบบ ที่มีการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากบัตรดินดี และสามารถนำข้อมูลจากบัตรดินดีไปใช้พัฒนาในพื้นที่เกษตรกรรมของตนได้

เกณฑ์การพิจารณา	การให้คะแนน/ตัวชี้วัด
1. ด้านประสิทธิภาพการเข้าถึงข้อมูลและการใช้บัตรดินดี	
1.1 มีเกษตรกรที่ได้รับบัตรดินดีแล้วตามเป้าหมาย และถึงมือเกษตรกรครบทุกราย	จำนวนผู้ได้รับบัตรดินดีและได้รับบัตรถึงมือเรียบร้อยแล้ว 100%
1.2 ผู้ที่ขอมีบัตรดินดีผ่านระบบออนไลน์ ได้รับบัตร/มีการติดติดต่อกลับเรียบร้อยแล้ว	จำนวนผู้ขอมีบัตรดินดีที่ได้รับการติดต่อกลับแล้ว และไม่มีค้างอยู่ในระบบ
1.3 เกษตรกรมีความเข้าใจ และสามารถสแกนเข้าดูแปลงเกษตรกรในฐานข้อมูลดินของฉันทลิ่งข้อมูล รวมถึงทราบสิทธิประโยชน์ของบัตรดินดี	จำนวนของเกษตรกรที่เข้าดูข้อมูลดินของฉันทลิ่งข้อมูลและสิทธิประโยชน์ของบัตรดินดี
1.4 การเข้าประเมินความพึงพอใจบัตรดินดี	จำนวนของผู้มีบัตรดินดีที่ประเมินความพึงพอใจในระบบออนไลน์
1.5 ความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลแปลงเกษตรกร (ส่วนที่ 1 คือข้อมูลของเกษตรกร ส่วนที่ 2 คือคำแนะนำการจัดการดิน)	ร้อยละของความครบถ้วนของข้อมูลทั้งในส่วนที่ 1 และ 2
1.6 การวาดขอบเขตแปลงของผู้มีบัตรดินดี ผ่านโปรแกรม LDD on farm (โดยเจ้าหน้าที่)	จำนวนขอบเขตแปลงบัตรดินดีที่วาด ในโปรแกรม LDD on farm
2. ด้านการดูแลสร้างความเข้าใจ ติดตามให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ และการสนับสนุนเกษตรกรตามรูปแบบกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกรผู้ถือบัตร	
2.1 การสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และการประชาสัมพันธ์โครงการ แก่ผู้ถือบัตรดินดีและผู้สนใจ	จำนวนกิจกรรม/ช่องทางการประชาสัมพันธ์โครงการบัตรดินดีให้แก่ผู้ถือบัตรดินดีและผู้สนใจ
2.2 เจ้าหน้าที่นัดหมาย ลงติดตาม ให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง	จำนวนคำแนะนำการจัดการดินที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
2.3 เกษตรกรผู้ถือบัตรดินดี ที่มาติดต่อขอรับบริการของกรม	จำนวนเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดี ที่มาติดต่อขอรับบริการของกรม

เกณฑ์การพิจารณา	การให้คะแนน/ตัวชี้วัด
3. ด้านการพัฒนาเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีต้นแบบ (จากการคัดเลือกเกษตรกรต้นแบบ 1 ราย/จังหวัด รวม 77 ราย)	
3.1. ความสามารถและประสิทธิภาพเข้าถึงบริการของกรมฯ ผ่านการใช้บัตรดินดี	เกษตรกรต้นแบบสนใจและขอรับบริการของกรมฯ ผ่านช่องทางของบัตรดินดีได้
3.2. การนำเทคโนโลยีของกรมฯ ไปใช้ในการพัฒนาที่ดิน	เกษตรกรต้นแบบมีการใช้เทคโนโลยีของกรมฯ (แอปพลิเคชัน/LDD Test Kit/ผลิตภัณฑ์ของกรมฯ ฯลฯ)
3.3. ความมุ่งมั่นตั้งใจจะจัดการดินให้มีความอุดมสมบูรณ์และมีคุณภาพดีขึ้น	เกษตรกรสามารถนำข้อมูล/คำแนะนำไปใช้จัดการดินของตนเองได้เห็นผลอย่างชัดเจน
3.4. ความสามารถถ่ายทอดความรู้เป็นตัวอย่างการพัฒนาแก้ไขปัญหาดินให้แก่เกษตรกรรายอื่นได้	เกษตรกรต้นแบบมีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแก้ไขปัญหาดิน
3.5. การเข้าร่วมกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	จำนวน/กิจกรรมที่เกษตรกรต้นแบบเคยเข้าร่วมศึกษาดูงาน/อบรมเกี่ยวกับการพัฒนาที่ดิน
3.6. การขยายผลการดำเนินงานและมีความพร้อมที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบแก่ส่วนรวม	เกษตรกรต้นแบบขยายผลการดำเนินงานภายในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง เป็นวิทยากรทำประโยชน์/สร้างกลุ่มเครือข่ายเกษตรกร

6. ประเมินผล

การติดตามและประเมินผลความสำเร็จของโครงการ พิจารณาจากร้อยละของเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีที่สามารถนำข้อมูลในระบบบัตรดินดีไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมของตนเองได้อย่างเหมาะสม และความพึงพอใจของเกษตรกรที่นำบัตรดินดีไปใช้ประโยชน์ จากแบบฟอร์มการประเมินผลออนไลน์

➤ การประเมินผลตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดรอบที่ 1 ร้อยละของเกษตรกรมีการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากบัตรดินดี โดยพิจารณาจากการที่เกษตรกรนำบัตรดินดีไปใช้ประโยชน์ การวาดผังแปลง การปรับปรุงข้อมูลของเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน และการเข้าสู่ข้อมูลในบัตรดินดีของเกษตรกรแต่ละราย

ตัวชี้วัดรอบที่ 2 ร้อยละของเกษตรกรที่สามารถนำข้อมูลจากบัตรดินดีไปใช้พัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมของตนได้ โดยพิจารณาจากการประเมินผลออนไลน์ (รับผิดชอบโดย สวด.)

ทั้งนี้เนื่องจากเป้าหมายของปี 2563 มีจำนวนบัตรดินดีเดิม และเกษตรกรรายใหม่ ไม่น้อยกว่า 100,000 ราย ดังนั้น จำนวนเกษตรกรที่ต้องเก็บข้อมูลแบบสอบถามเพื่อประเมินผล จะสุ่มเก็บตามหลักสถิติ

สพด. ส่งแบบสอบถามทางระบบออนไลน์ เพื่อให้ สวด.ดำเนินการรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลจากระบบและสรุปรายงานกรมฯ ต่อไป

แผนปฏิบัติงาน (Roadmap)

โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดี ปี 2563

กิจกรรม	หน่วยงาน	ปีงบประมาณ												
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.				
1. ประชุมกำหนดแนวทางการดำเนินงาน	คณะกรรมการฯ	■												
2. วางแผนคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย/เตรียมความพร้อม	สวต. หน่วยงานวิชาการส่วนกลาง สพช./สพต.	■	■	■	■									
3. พัฒนาปรับปรุงระบบบัตรดินดีและเชื่อมโยงฐานข้อมูลอื่นๆ	สวต. สพช. สพช. + สวต. สพช. + สวต. สพช./สพต.	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
4. ประชาสัมพันธ์/สร้างการรับรู้ (ระดับพื้นที่)	สพช./สพต.	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
5. สนับสนุนการดำเนินงานตามรูปแบบกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกรผู้ถือบัตร	สพช./สพต. สพช./สพต.			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
6. บริการ/ติดตาม/ให้คำแนะนำ	สพช./สพต.			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
7. พัฒนากลยุทธ์ถือบัตรดินดีต้นแบบ	คณะกรรมการฯ สพช./สพต. สวต. + สพช./สพต.			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
8. ประเมินผลการขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์บัตรดินดี	สพช./สพต. + สวต. + กทม.			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

